

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Μπόροβets, 4 Νοεμβρίου 1999

ΤΡΙΜΕΡΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ-ΕΛΛΑΔΟΣ-ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Οι Πρόεδροι της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας Πέτερ Στογιάνοφ και Εμίλ Κονσταντινέσκου και ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας Κώστας Σημίτης, συνοψίζοντας τα αποτελέσματα των συνομιλιών τους, παραχώρησαν κοινή συνέντευξη Τύπου προς τους εκπροσώπους των ΜΜΕ. Στις εισαγωγικές παρεμβάσεις τους είπαν τα εξής:

(Ανεπίσημη μετάφραση από τη βουλγαρική γλώσσα).

Π. ΣΤΟΓΙΑΝΟΦ: Κυρίες και κύριοι, με τον Πρόεδρο της Ρουμανίας και τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας είχαμε χρήσιμες και εποικοδομητικές συνομιλίες σε ένα από τα καλύτερα χειμερινά θέρετρα της Βουλγαρίας.

Θα ήθελα να εκφράσω την εξαιρετη ικανοποίησή μου από τον τρόπο διεξαγωγής των συνομιλιών μας, όχι μόνο σε έναν καλοπροαίρετο τόνο, αλλά και σε έναν τόνο πρακτικό, στραμμένο προς την επίλυση των συγκεκριμένων προβλημάτων. Χωρίς δισταγμό, μπορώ να δηλώσω ότι στο πλαίσιο των άριστων σχέσεων μεταξύ των τριών χωρών μας εκδηλώθηκε, κατά τρόπο κατηγορηματικό, η επιθυμία της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας για ένταξή τους στους ευρωπαϊκούς θεσμούς, καθώς και η ομόφωνη επιθυμία και των τριών χωρών για τη συνένωση της νοτιοανατολικής Ευρώπης με το υπόλοιπο τμήμα της Ευρώπης.

Τα κύρια θέματα που μας απασχόλησαν ήταν:

Η ασφάλεια και η σταθερότητα, καθώς και η αποφυγή συγκρούσεων, μελλοντικά, στην περιοχή στην οποία ζούμε.

Η οικονομική αποκατάσταση, ανασυγκρότηση και ανάπτυξη της περιοχής μας. Επί του θέματος αυτού, εκτιμούμε σημαντικά το πλαίσιο που προτείνεται από το Σύμφωνο Σταθερότητας για τη νοτιοανατολική Ευρώπη. Ταυτόχρονα, θεωρούμε ότι το πλαίσιο αυτό δεν έχει αποκτήσει ακόμη συγκεκριμένο περιεχόμενο για να μπορέσει το Σύμφωνο να δικαιολογήσει την ύπαρξή του.

Γι' αυτό το λόγο βρίσκομαι στην ευχάριστη θέση και εκ μέρους του Προέδρου της Ρουμανίας να εκφράσω την υψηλή εκτίμησή μας για το ελληνικό σχέδιο αποκατάστασης και ανασυγκρότησης της νοτιοανατολικής Ευρώπης που οριστικοποιήθηκε, χθες, στη Θεσσαλονίκη. Θεωρούμε ότι αυτό είναι το πρώτο πραγματικό σχέδιο στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας, ότι αυτή είναι η πρώτη πρωτοβουλία που έχει συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα, προθεσμίες και κονδύλια και αφορά συγκεκριμένα κράτη. Θεωρούμε, πραγματικά, ότι αν το Σύμφωνο Σταθερότητας αποκτήσει συγκεκριμένο περιεχόμενο, μπορεί να έχει ιστορική σημασία για την περιόχή μας, όχι μόνο για την ανασυγκρότησή της, αλλά και για την πολιτική ολοκλήρωσή της με το υπόλοιπο της ευρωπαϊκής ηπείρου.

Συζητήσαμε, επίσης, και ένα θέμα πολύ επίκαιρο για τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία: Το θέμα της έναρξης ενταξιακών διαπραγματεύσεων που θα συζητηθεί το Δεκέμβριο στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι. Και στο σημείο αυτό οφείλω να επισημάνω ότι οι προσπάθειες της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας συναντούσαν πάντοτε την πλήρη υποστήριξη της Ελλάδας.

Στο πλαίσιο των συγκεκριμένων θεμάτων που συζητήσαμε, σχετικά με την περιοχή μας, αποδώσαμε ιδιαίτερη σημασία στον καθαρισμό του Δούναβη από τα εμπόδια των κατεστραμμένων γεφυρών. Στο κοινό ανακοινωθέν μας ρητά αναφέρουμε ότι απευθυνόμαστε στη Γιουγκοσλαβία να συμβάλει στο μέγιστο για την εκπλήρωση των διεθνώς συμφωνηθέντων και ότι θα θέλαμε αυτό να γίνει πολύ σύντομα. Η Γιουγκοσλαβία πρέπει αμέσως να αρχίσει να συμβάλει για τον καθαρισμό από τα εμπόδια των κατεστραμμένων γεφυρών, με στόχο την απρόσκοπτη ναυσιπλοία στο Δούναβη.

Θα ήθελα, τέλος, να ευχαριστήσω και τους συναρμόδιους υπουργούς των τριών χωρών, των οποίων η συμβολή υπήρξε καθοριστική για τα θετικά αποτελέσματα, τα οποία άλλωστε καταγράφονται στο κοινό ανακοινωθέν μας.

(Ανεπίσημη μετάφραση από τη ρουμανική γλώσσα)

Ε. ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΕΣΚΟΥ: Όπως τόνισε ο Πρόεδρος Στογιάνοφ, οι συναντήσεις μας αποβαίνουν συνεχώς πιο σύντομες και παράλληλα πιο αποτελεσματικές. Αυτή η τριμερής συνάντηση του Μπόροβets αποτελεί μία νέα φάση στο πέρασμα από το πολιτικό γενικό Σύμφωνο ανάμεσα στις χώρες μας, σε ό,τι αφορά την περιφερειακή ασφάλεια, σε συγκεκριμένες πτυχές. Αυτό, εξάλλου, χαρακτήρισε τις συζητήσεις της τριμερούς αυτής συνάντησης.

Εξετάσαμε οικονομικά προβλήματα.

Εξετάσαμε ζωτικά προβλήματα για τους πολίτες, όπως, για παράδειγμα, το πρόβλημα των θεωρήσεων των Ρουμάνων και Βουλγάρων πολιτών στις χώρες του Σέγκεν, στις χώρες της Ε.Ε.

Εξετάσαμε, επίσης, το πρόβλημα της ελεύθερης ναυσιπλοίας στο Δούναβη που είναι διεθνής ποταμός, καθώς και άλλα προβλήματα συνεργασίας.

Στο πλαίσιο των προβλημάτων γενικού χαρακτήρα, πρέπει να αναφερθώ σε δύο πτυχές: Πρώτον, στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας της νοτιοανατολικής Ευρώπης, η Βουλγαρία και η Ρουμανία είναι προμηθευτές και όχι καταναλωτές ασφάλειας. Οι σχέσεις ανάμεσα στη Ρουμανία και τη Βουλγαρία αποτελούν πρότυπο συνεργασίας ανάμεσα σε δύο δημοκρατικές χώρες. Και οι σχέσεις ανάμεσα στη Ρουμανία, τη Βουλγαρία και την Ελλάδα, με τη σειρά τους, αποτελούν γενικό πρότυπο για την αύξηση της σταθερότητας στα Βαλκάνια. Συνεπώς, υπάρχουν, όχι μόνο αρνητικές πτυχές που έφεραν τη φήμη αυτή των Βαλκανίων, αλλά και θετικές πτυχές συνεργασίας. Πρέπει να συμπληρώσουμε τις θετικές αυτές πτυχές στον τομέα της ασφάλειας με θετικές πτυχές στον τομέα της ευημερίας.

Η Ρουμανία και η Βουλγαρία έχουν την ευκαιρία να αξιοποιήσουν το πρόγραμμα σταθερότητας, κυρίως, στη μορφή που πρότεινε η Ελλάδα, χθες, αλλά για το λόγο αυτό πρέπει να είμαστε ικανοί να προτείνουμε συγκεκριμένα σχέδια.

Εμείς αποφασίσαμε –και όταν λέω αυτά, μιλώ και εκ μέρους του Προέδρου Στογιάνοφ– να μην περιμένουμε τα πάντα από την Ε.Ε., αλλά να περάσουμε σε μια δυναμική πολιτική με

την οποία εμείς θα προτείνουμε κοινά σχέδια που θα προκαλέσουν το ενδιαφέρον και των χορηγητριών χωρών και των ξένων επενδυτών, αξιοποιώντας ταυτόχρονα το πλεονέκτημα της σταθερότητας που εμείς οι ίδιοι δημιουργήσαμε στην περιοχή μας.

Υπάρχει μια συνεννόηση, την οποία ο Πρωθυπουργός κ. Σημίτης μας την ανέφερε, σε επίπεδο Ε.Ε., και συγκεκριμένα να μη διασκορπίσουμε τις προσπάθειές μας, αλλά να τις επικεντρώσουμε σε συγκεκριμένα, σημαντικά σχέδια.

Εγώ νομίζω πως η Ρουμανία και η Βουλγαρία θα είναι ικανές να παρουσιάσουν τέτοια σχέδια σε διάφορους τομείς.

Σε ό,τι αφορά το πρόβλημα των θεωρήσεων, εμείς πιστεύουμε ότι παράλληλα με την έναρξη των διαπραγματεύσεων ένταξης της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας στην Ε.Ε., που ελπίζουμε να αποφασιστούν για το έτος 2000 στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι, πρέπει να περάσουμε σε μία νέα φάση. Γι' αυτό, όμως, πρέπει με τη σειρά μας να πράξουμε παν το δυνατό, τόσο για την παράνομη διακίνηση ατόμων, όσο και για την αποσαφήνιση του καθεστώτος παραμονής και του εργασιακού καθεστώτος των πολιτών μας που διαβιούν στις χώρες της Ε.Ε., συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι, θέλω να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο Στογιάνοφ για την πρόσκληση να βρεθούμε και να υπάρξει έτσι συνέχεια στην πρώτη τριμερή Συνάντηση Κορυφής που πραγματοποιήθηκε πέρυσι στους Δελφούς, στην Ελλάδα.

Εμείς πιστεύουμε στη μεγάλη σημασία της περιφερειακής συνεργασίας.

Πιστεύουμε στο διάλογο, στην κοινή αντιμετώπιση των προβλημάτων, στη συζήτηση που είναι αναγκαία για να γνωρίζουμε πώς από κοινού μπορούμε να ρυθμίσουμε τα προβλήματα της περιοχής. Γι' αυτό θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε κάθε προσπάθεια περιφερειακής συνεργασίας.

Πρώτο κεντρικό θέμα της συζήτησης ήταν το θέμα της ανάπτυξης. Αν θέλουμε ειρήνη και σταθερότητα στην περιοχή, πρέπει να ξεπεράσουμε την οικονομική μιζέρια, πρέπει να ξεπεράσουμε την υποανάπτυξη.

Όπως ανέφεραν και ο Πρόεδρος Στογιάνοφ και ο Πρόεδρος Κωνσταντινέσκου, το Σύμφωνο Σταθερότητας είναι ένα εργαλείο γι' αυτό.

Η Ελλάδα, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε, επεσήμανε στα μέλη της Ε.Ε. ότι το Σύμφωνο Σταθερότητας είναι ακόμη στα χαρτιά και ότι θα πρέπει να υλοποιηθεί, να γίνει πραγματικότητα. Πάρθηκε, μετά από την ελληνική παρέμβαση, η απόφαση για επιτάχυνση των διαδικασιών, η οποία ελπίζουμε ότι θα αποδώσει και σύντομα θα δούμε τα πρώτα προγράμματα να υλοποιούνται.

Τόνισα, όμως, ότι χρειάζεται να επικεντρώσουμε την προσοχή μας σε περιορισμένα, συγκεκριμένα προγράμματα, για να γίνει έτσι το Σύμφωνο Σταθερότητας, όσον αφορά την ανάπτυξη, πραγματικότητα.

Ευχαριστώ τον Πρόεδρο Στογιάνοφ και τον Πρόεδρο Κωνσταντινέσκου για την αναφορά τους στο ελληνικό σχέδιο ανασυγκρότησης των Βαλκανίων. Το σχέδιο αυτό, ύψους περίπου 500 εκατομμυρίων δολαρίων, αποβλέπει, με κινητοποίηση πόρων από την Ελλάδα και από ιδιωτικούς φορείς, να υποβοηθήσει την πραγματοποίηση προγραμμάτων στις χώρες των Βαλκανίων και ιδίως υποδομών. Και εκεί πρέπει να στραφεί κυρίως η προσοχή μας, στις υποδομές που ενώνουν τις διάφορες χώρες.

Δεύτερο σημείο, είναι η προώθηση της σταθερότητας στην περιοχή. Εμείς θα συνεχίσουμε την πολιτική μας να στηρίζουμε την υποψηφιότητα της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ε.Ε., την πραγματοποίηση των διαδικασιών που θα οδηγήσουν στην ένταξη των χωρών αυτών, όπως θα συνεχίσουμε να υποστηρίζουμε την υποψηφιότητά τους για τη συμμετοχή τους στο ΝΑΤΟ. Πιστεύουμε ότι η σταθερότητα στην Ευρώπη θα είναι αποτέλεσμα από τη συμμετοχή όλων και περισσότερων ευρωπαϊκών χωρών στο ευρωπαϊκό σχήμα. Και ιδιαίτερα στα Βαλκάνια πρέπει οι χώρες να συμμετέχουν σ' αυτό το σχήμα για να μπορέσουμε να ξεπεράσουμε αυτές τις αντιπαλότητες που υπάρχουν.

Τρίτο σημείο, είναι οι εστίες κρίσης στην περιοχή. Συζητήσαμε για το Κοσσυφοπέδιο. Επαναλάβαμε την πεποίθησή μας ότι θα πρέπει να υπάρξει λύση μέσα στο πλαίσιο της Γιουγκοσλαβίας, ότι το Κοσσυφοπέδιο θα πρέπει να έχει αυτονομία και θα πρέπει να επισπευσθούν οι διαδικασίες για να υπάρχει εκεί μία οντότητα πολιτική που αντιμετωπίζει τα θέματα.

Και όπως ακούσατε –και θέλω να εκφράσω κι εγώ τη συμφωνία μου- πρέπει να βρεθεί γρήγορα μία απάντηση, μία λύση στο πρόβλημα του Δούναβη. Πρέπει να αποκατασταθεί η ναυσιπλοΐα, σύμφωνα με τους διεθνείς κανόνες. Δεν μπορεί το θέμα αυτό να υπόκειται σε πολιτικές πιέσεις ή σε πολιτικούς εκβιασμούς από οποιαδήποτε πλευρά. Η ελεύθερη ναυσιπλοΐα στο Δούναβη είναι μία προϋπόθεση για την ανάπτυξη της περιοχής.

Ακόμη, θέλω να αναφέρω τα ιδιαίτερα προβλήματα που απασχολούν όλες τις χώρες και πρέπει να αντιμετωπιστούν από κοινού. Ένα τέτοιο πρόβλημα είναι η εγκληματικότητα. Η Ελλάδα, στο πρόσφατο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε, έθεσε το θέμα αυτό, όσον αφορά τα Βαλκάνια. Και εκεί υπήρξε συμφωνία από τις άλλες χώρες της Ε.Ε. να υφίσταται μία κοινή αντιμετώπιση των ιδιαίτερων προβλημάτων των Βαλκανίων, που προέρχονται βέβαια από το γεγονός ότι υπάρχει οικονομική και πολιτική αστάθεια, ότι υπάρχει υποανάπτυξη, ότι υπάρχει ανεργία, ότι υπάρχει φτώχεια και αν δεν ξεπεραστούν αυτά τα προβλήματα, δεν μπορεί να ξεπεραστεί και το πρόβλημα της εγκληματικότητας. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να υπάρχει μία πιο οργανωμένη αντιμετώπιση από τη δική μας πλευρά.

Επίσης, όπως ανέφερε ο Πρόεδρος Κωνσταντίνεσου, χρειάζεται να δούμε και το καθεστώς των θεωρήσεων. Η Ελλάδα είναι μέλος του Σέγκεν, εφαρμόζει τους κανόνες του Σέγκεν, αλλά οι κανόνες αυτοί, όπως έχω επισημάνει στην Ε.Ε, δυσκολεύουν την ανάπτυξη των σχέσεων και αυτό δεν είναι σωστό.

Η σημερινή τριμερής συνάντηση ήταν πολύ γόνιμη, γιατί, όχι μονάχα ανταλλάξαμε απόψεις, αλλά είδαμε πώς μπορούμε να προχωρήσουμε, ο καθένας από τη δική του πλευρά, στην πραγματοποίηση συγκεκριμένων προτάσεων, σκέψεων, ιδίως, όσον αφορά την ειρήνη στα Βαλκάνια, πώς μπορούμε να προχωρήσουμε τη συνεργασία αυτή που είναι αναγκαία, ώστε ο χώρος των Βαλκανίων να μην είναι πια χώρος προβλημάτων. Δεν θα είναι, αλλά θα περάσει καιρός για να το πετύχουμε αυτό. Ωστόσο, είμαι αισιόδοξος ότι δεν θα είναι χώρος προβλημάτων.

Γ. ΔΙΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ (ΤΑ ΝΕΑ): Θα ήθελα να παρακαλέσω τους δύο Προέδρους και τον Έλληνα Πρωθυπουργό να μας πουν αν στις συζητήσεις τους αντιμετώπισαν και το ρόλο άλλων γειτονικών χωρών τους, π.χ. της Τουρκίας, της Γιουγκοσλαβίας και της Αλβανίας, φυσικά για το πρόβλημα της ειρήνης και της σταθερότητας στα Βαλκάνια.

Π. ΣΤΟΓΙΑΝΟΦ: Για να είμαι ειλικρινής, συζητήσαμε τη σταθερότητα και την ασφάλεια των Βαλκανίων σε ένα πιο γενικό πλαίσιο. Όμως, στις συζητήσεις μας δεν αναφέραμε καμία από τις τρεις χώρες που μόλις αναφέρατε. Βέβαια, αντικείμενο της συζήτησης αποτέλεσε η κατάσταση στη Γιουγκοσλαβία. Όλοι εμείς εκφράζουμε μία ευχή: Το γρηγορότερο δυνατό η Γιουγκοσλαβία να εκδημοκρατιστεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε η χώρα αυτή να γίνει ισότιμο μέλος της βαλκανικής οικογένειας, στην οποία εμείς ανήκουμε. Επειδή όλοι εμείς είμαστε πεπεισμένοι ότι μια από τις βασικές αιτίες, που σίγουρα θα μπορούσε να καταστήσει τα Βαλκάνια αναπόσπαστο μέρος της Ευρώπης, είναι η δημοκρατική ομοιογένεια της περιοχής μας. Δηλαδή, όταν όλοι θα έχουμε το ίδιο πολιτικό πιστεύω και θα μιλήσουμε την ίδια πολιτική γλώσσα, θα επικοινωνούμε με τους κανόνες συμπεριφοράς με τους οποίους επικοινωνούν οι τρεις χώρες μας, η Ελλάδα, η Βουλγαρία και η Ρουμανία.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Συμφωνώ με όσα είπε ο Πρόεδρος Στογιάνοφ. Θέλω μόνο να προσθέσω ότι τονίσαμε πως είναι ανάγκη, σε όλες τις περιπτώσεις, να υπάρχει εφαρμογή των κανόνων του Διεθνούς Δικαίου, των Διεθνών Συνθηκών. Αυτός είναι ο γνώμονας για την επίλυση των όποιων διαφορών υπάρχουν στην περιοχή.

Ε. ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΕΣΚΟΥ: Είπα προηγουμένως ότι οι χώρες μας είναι προμηθεύτριες ασφάλειας, γιατί δεν έχουν διαφιλονικούμενα προβλήματα ανάμεσά τους, ούτε με άλλες χώρες της περιοχής, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αναφέρατε.

ΑΧ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ): Θα ήθελα να ρωτήσω, αν ετέθη το απαραβίαστο των συνόρων στα Βαλκάνια και επίσης, αν συζητήθηκε το θέμα της ασφάλειας από τυχόν ατυχήματα σε πυρηνικά εργοστάσια, όπως πχ. στο Κοσλοντούι.

Ε. ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΕΣΚΟΥ: Ασφαλώς και είμαστε σύμφωνοι για το απαραβίαστο των συνόρων στα Βαλκάνια. Το θέμα αυτό, φυσικά, συζητήθηκε.

Π. ΣΤΟΓΙΑΝΟΦ: Νομίζω ότι αυτό το θέμα έχει τεθεί προς συζήτηση, όχι μόνο μεταξύ των χωρών μας, αλλά και μεταξύ των ηγετών όλων των βαλκανικών κρατών. Πιστεύω ότι όλοι έχουμε την ίδια άποψη πως κάθε αλλαγή των συνόρων στα Βαλκάνια θα μπορούσε να προκαλέσει νέες αντιδράσεις και να επιφέρει νέες δυστυχίες στην περιοχή μας.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Συμφωνώ. Συζητήσαμε και είμαστε όλοι σύμφωνοι στη γραμμή αυτή.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Σημίτη, η Ελλάδα θα στηρίξει το αίτημα της οικονομικής αποζημίωσης από μέρους της Ε.Ε. προς τη Βουλγαρία για το κλείσιμο των πυρηνικών αντιδραστήρων στο Κοσλοντούι;

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Η Ελλάδα έχει σταθερά τη θέση ότι οι πυρηνικοί αντιδραστήρες πρέπει να πληρούν όλους τους όρους ασφάλειας. Για τους αντιδραστήρες στο Κοσλοντούι υπάρχει μία απόφαση της Ε.Ε., η οποία θα πρέπει να εφαρμοστεί. Όπως ξέρετε, η Ελλάδα είναι μία χώρα η οποία δεν έχει πυρηνικούς αντιδραστήρες και η πολιτική της είναι αρνητική, όσον αφορά την πυρηνική ενέργεια.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Μια διευκρινιστική ερώτηση, κ. Πρωθυπουργέ της Ελλάδας: Σχετικά με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το θέμα αυτό, θα στηρίξετε το αίτημα της χώρας μας, το αίτημα της Βουλγαρίας, να κλειστούν πρόωρα αυτοί οι αντιδραστήρες, έναντι της αντίστοιχης απαραίτητης αποζημίωσης για τη χώρα μας.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Σας επαναλαμβάνω ότι εμείς αποδεχόμαστε και θα εφαρμόσουμε και θα στηρίξουμε την απόφαση της Ε.Ε. σε αυτή την περίπτωση.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρωθυπουργέ της Ελλάδας, πώς βλέπετε την παράκληση του κ. Στογιάνοφ, εάν η Βουλγαρία και η Ρουμανία προσκληθούν για έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων, η Ελλάδα να εισηγηθεί για τις χώρες του πρώτου κύματος ένταξης στην Ε.Ε. να μην επιβληθεί καθεστώς θεωρήσεων...

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Η Ελλάδα είναι της άποψης ότι, όσον αφορά τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία, πρέπει να ισχύσει ένα διαφορετικό καθεστώς, ιδίως, ως προς την Ελλάδα, αλλά και όσον αφορά τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Και αυτή την άποψη θα υποστηρίξει και στις σχετικές συζητήσεις, οι οποίες θα γίνουν στην Ε.Ε.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Στογιάνοφ, ύστερα από τη σημερινή συνάντησή τους με τον κ. Μάιλς (σ.σ. Αμερικανός πρέσβης στη Σόφια), οι ηγέτες του Σοσιαλιστικού Κόμματος και της Βουλγαρικής Αριστεράς δήλωσαν ότι έχουν μείνει με την εντύπωση πως η Βουλγαρία έχει κάνει το πρώτο βήμα, σχετικά με την εγκατάσταση αμερικανικών βάσεων εδώ. Τι γνωρίζετε εσείς; Αληθεύει αυτό και πώς αντιμετωπίζουν οι γειτονικές χώρες την ενδεχόμενη εγκατάσταση τέτοιων βάσεων στη χώρα μας;

Π. ΣΤΟΓΙΑΝΟΦ: Φοβάμαι πως αν δίνω κάθε μέρα εξηγήσεις για το θέμα αυτό, εσείς θα μείνετε με την εντύπωση ότι υπάρχουν και άλλες και άλλες ασάφειες και πάλι θα ρωτάτε και θα ξαναρωτάτε. Αυτό που είπα, χθες, κατά την άποψή μου, ήταν ξεκάθαρο. Και όλοι όσοι ήθελαν να καταλάβουν, το κατάλαβαν.

Επειδή αναφέρεστε με την ερώτησή σας στην εγκατάσταση βάσεων του ΝΑΤΟ σαν κάτι το εξαιρετικό, σαν κάτι που να προσεγγίζει κάποια θεομηνία... έχω δεξιά μου τον Πρωθυπουργό μιας χώρας που είναι μέλος του ΝΑΤΟ και κάπως βέβαια οι κάτοικοί της δεν φαίνονται να αισθάνονται ιδιαίτερη ανησυχία, ούτε από το γεγονός ότι είναι μέλη του ΝΑΤΟ, ούτε ότι υπάρχουν βάσεις του ΝΑΤΟ οι οποίες είναι εγκατεστημένες στο έδαφός τους.

Θέλω να ξεκαθαρίσω κάτι που φαίνεται ότι διαφεύγει της προσοχής μας: Δυόμισι χρόνια τώρα, η Βουλγαρία ξεκάθαρα, πλέον, και κατηγορηματικά, δηλώνει τη βούλησή της να γίνει μέλος του ΝΑΤΟ και μέρος του βουλγαρικού κοινού συνεχίζει να συμπεριφέρεται έτσι σαν να είμαστε ακόμη μέλος του Συμφώνου της Βαρσοβίας.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Θεωρείτε ότι ο άξονας Βουλγαρίας-Ρουμανίας-Ελλάδας θα διευρυνθεί στο μέλλον;

Π. ΣΤΟΓΙΑΝΟΦ: Νομίζω ότι στο βαλκανικό πολιτικό λεξιλόγιο χρησιμοποιούμε τον όρο «άξονας». Δεν είναι πολύ κατάλληλο και υγιές να χρησιμοποιούμε αυτή την ορολογία. Η Βουλγαρία, η Ελλάδα και η Ρουμανία επέδειξαν μία πολύ καλοπροαίρετη και στενή συνεργασία. Συμμερίζονται κοινούς στόχους και οράματα. Όμως, στα βαλκανικά πολιτικά συμφραζόμενα η λέξη «άξονας» πάντοτε φέρνει συνειρμούς συμμαχιών που στρέφονται εναντίον τρίτων.

Στην προκειμένη περίπτωση δεν υπάρχει τέτοιο φαινόμενο. Μάλιστα, συμβαίνει το αντίθετο. Η συνεργασία μας στηρίζεται στην ιδέα ότι η νοτιοανατολική Ευρώπη πρέπει μια ώρα γρηγορότερα να προσχωρήσει και να ενσωματωθεί στο υπόλοιπο της Ευρώπης και ότι αυτό απαιτεί προσπάθειες και κόπους για να αποδεχθούν όλα τα κράτη της περιοχής μας τους κανόνες πολιτικής συμπεριφοράς που ασπάζεται η Ε.Ε.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Θέλω κι εγώ να τονίσω ότι η λέξη «άξονας» είναι μία λέξη η οποία υπενθυμίζει καταστάσεις πριν από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και πριν από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Πολεμικές συμμαχίες ορισμένων χωρών εναντίον άλλων χωρών, συμφωνίες ότι θα υπάρχει ένας διαχωρισμός χώρων επιρροής. Αυτά δεν συμβαίνουν και δεν πρέπει να ξανασυμβούν πια. Είπαμε στην αρχή ότι χρειάζεται περιφερειακή συνεργασία. Συνεννόηση για την ανάπτυξη. Συνεννόηση για την ειρήνη. Συνεννόηση για τη σταθερότητα. Αυτό είναι και το περιεχόμενο του Συμφώνου Σταθερότητας. Πρέπει να ξεφύγουμε από αυτή την παλιά νοοτροπία, από την νοοτροπία των αντιπαλοτήτων, των στρατοπέδων, τη νοοτροπία η οποία μας θέλει ο ένας να ανταγωνίζεται τον άλλον. Εμείς θέλουμε από κοινού να πετύχουμε την ειρήνη και την ανάπτυξη.

Ε. ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΕΣΚΟΥ: Συμφωνώ και εγώ ότι πρέπει να υπάρχει συνεργασία και συνεννόηση για την ειρήνη και την ανάπτυξη στην περιοχή. Για μας η λέξη «άξονας» είναι ένας οικονομικός όρος για την αξιοποίηση ορισμένων προσανατολισμών, διαδρόμων μεταφορών, γραμμών υποδομής που να είναι επωφελείς από οικονομική άποψη και που μπορούν να συνδέσουν διάφορες γεωγραφικές ζώνες. Δεν αναφέρομαι σε διαχωρισμό, αλλά σε έναν άξονα που ενώνει τις ζώνες, τις παρεμφερείς ζώνες. Αυτή είναι η ακριβής και σωστή έννοια και ποτέ δεν σκέφθηκα αυτή την τριμερή συνάντηση ως μια διάσκεψη που αντιτίθεται σε άλλες.

Π. ΣΤΟΓΙΑΝΟΦ – Ε. ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΕΣΚΟΥ – Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας.
